

02.11.22.

6-А

Історія

вч. Рзаєва Н.О.

Тема: Фінікія в давнину.

Мета уроку: характеризувати природно-географічні умови та їх вплив на заняття жителів Фінікії; сформувати в учнів уявлення про особливості кораблебудування та мореплавства, а також ознайомити з торговими шляхами фінікійців; ознайомити учнів з причинами та особливостями створення фінікійцями колоній; розкрити особливості фінікійського алфавіту; удосконалювати вміння працювати з підручником, картами та іншими джерелами інформації; розвивати вміння чітко формулювати свої думки, питання, відповіді; виховувати інтерес до предмету та поваги до історії людства.

Перегляньте відео: <https://youtu.be/toeh0k7lRzw>

1. Опрацюйте опорний конспект:

На східному узбережжі Середземного моря була розташована Фінікія. Зараз ця територія поділена між двома державами, а саме Сирією та Ліваном. Вся Фінікія знаходилась на території довжиною 200 км і шириною від 15 до 50 км.

На узбережжі Середземного моря будувалися міста. Найважливішими фінікійськими містами були Бібл, Сідон, Тір. В назвах цих міст, відображені природні умови Фінікії. Так, назва міста Бібл означає «гора», а місто Тір – «скеля», місто Сідон – місце для ловлі риби. Вже в II тис. до н. е. це були хоча і маленькі, але досить розвинуті міста.

Географічне положення

У давнину на східному узбережжі Середземного моря знаходяться Сирія, Фінікія, Палестина. Географічне положення цих країн було вигідним — на перехресті сухопутних і морських торгових шляхів

Спосіб життя фінікійців був зовсім іншим, ніж у єгиптян чи вавилонян. Адже відмінними були природні умови. На вузькій полосі землі між морем та Ліванськими горами не було великих річок і долин з родючими ґрунтами. Інколи гори розташовані подалі від моря утворювали просторі долини. Але землі для заняття землеробством, все одно було надто мало, і врожаї на полях були не високими.

Мореплавство

Спочатку фінікійці торгували на узбережжі. Щоб забезпечити більший прибуток налагодили морську торгівлю.

Фінікійці мали наймогутніший та найдосконаліший флот. Їх кораблі відрізняються заокругленим корпусом, високою кормою.

Фінікійці вирощували плодові дерева. Так, здавна користувалися славою апельсинові сади Сідону. У Фінікії вирощували оливкові дерева, фінікові пальми, яблука, персики, абрикоси, груші та горіхи. У верхній частині пагорбів розташовувалися виноградники, причому ягоди винограду нерідко були величиною зі сливу. Невеликі гірські річки, були природними джерелами, які забезпечували постачанням питної води фінікійцям.

Славилась Фінікія і будівельним лісом. Із міцного кедрового дерева будували фінікійці свої швидкісні кораблі. По борту сиділи приковані до лав гребці - раби. Товсті стовбури із ліванського кедра відправляли в Єгипет і в інші країни.

Море було багате на рибу, яка була в давнину чи не найголовнішим продуктом харчування. Її ловили сітками з невеликих човнів. Особливо славився рибою місто Тір.

Багато було у фінікійців здібних майстрів – ювелірів, різьбярів по дереву і слоновій кістці.

Фінікійські ремісники були відомі виготовленням скла та пурпурової фарби. Не дивлячись на те, що у винайденні приймали участь майстри з інших міст і країн, для античних людей обидва ці товари були фінікійськими. Дійсно, в містах Фінікії було налагоджено широке виробництво обох товарів, а місцеві майстри принесли в технологію виготовлення нове.

Перші бусини бісеру

Винаходи

Фінікійські моряки складали карти небесних орієнтирів та узбережжя. У сер. 2 тис. до н.е. моряки відкрили землі багаті на срібло і олово. Також їм належить відкриття скла, бісеру. Фінікійці перші у світі здійснили близько 600 року до н.е. морську мандрівку навколо Африки. Фарбували вовну у бузково-червоний і бузково-синій кольори. Пурпурний барвник робив тканину міцною.

Згідно з легендою, фінікійці першими винайшли пурпур – чудесну фарбу, яка була схожа на полум'я.

У Фінікії виробництво пурпурної фарби процвітало. На початку I тис. до н. е. головними центрами пурпурової промисловості стали Тір і Сідон. Виготовлення даної фарби було найбільш прибутковим заняттям у Фінікії.

Особлива популярність пурпурної фарби зумовлена її якістю, вмінням фінікійських майстрів виробляти різні відтінки – від червоного і рожевого до лілового і фіолетового, – а також розвитком в Фінікії ткацького ремесла. Особливим попитом користувалися тонкі вовняні тканини, пофарбовані в пурпурний колір.

Однак виробництво пурпура було дуже важкою роботою. Тірійський пурпур був надзвичайно дорогим, і його ціна з часом тільки збільшувалася.

Одяг з пурпуру здавна був перевагою царів та імператорів, жерців, чиновників. Пурпурова тканина завжди була знаком відмінності, символом верховної влади.

Розвиток ремесла

Міста Тір і Сидон славились мистецтвом обробки бронзи та заліза.

Майстри виготовляли вироби із золота, дорогоцінного каміння, слонової кості. З кедру будують кораблі, споруди, меблі.

Винаходи фінікійців

Фінікійський пурпур (тканини червоно-фіолетового кольору, які не вицвітали)

Молюски, з яких фінікійці добували пурпур

Скло теж навчилися робити першими не фінікійці, хоча вони привнесли важливі нові методи в технологію його виробництва. Саме в Фінікії це ремесло досягло досконалості. Складні вироби місцевих майстрів користувалися великим попитом. Античні автори були навіть впевнені, що скло винайшли фінікійці, і ця помилка є досить показовою.

Фінікійці використовували досвід, який накопичили майстри Двортчя та Єгипту, і незабаром стали відігравати провідну роль у його виробництві.

Отже, фінікійці брали звичайний пісок, яким була багата їхня країна, і змішували його з питною содою. Додавали до цієї суміші мармур або крейду, а потім нагрівали все це близько до 700–800 градусів. Так, виникла в'язка, прозора, швидко застигаюча маса, із якої виробляли скло. Першими в Фінікії зайнялися виробленням скла жителі Сідона.

Фінікійське скло

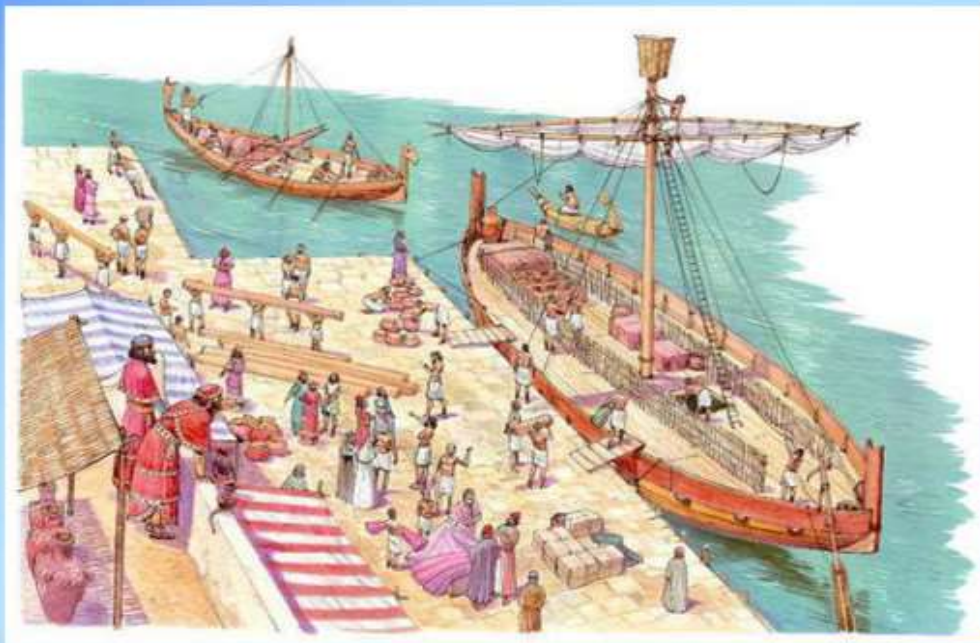
Вазы

Намисто

Карфаген - найбільша колонія фінікійців

Запишіть в зошит

Колонія – це поселення людей, що переселилися з іншої країни або країна захоплена іншою країною.

Метрополія – це країна, що володіє колоніями, засновує нові міста-держави.

2. Домашнє завдання: прочитати пар.16.

Письмово складіть таблицю «Заняття та життя Фінікії»

Розташування держави	Сільське господарство	Ремесла	Торгівля	Винаходи фінікійців

Завдання надсилайте на освітню платформу Human,
вайбер 097-880-70-81, або на ел. адресу nataliarzaeva5@gmail.com

